

PENGGAL KETIGA
DEWAN UNDANGAN NEGERI YANG KEENAM BELAS
NEGERI SABAH

ATURAN URUSAN MESYUARAT

HARI SELASA, 19 JULAI 2022, PUKUL 10:00 PAGI

Bil. 07

PERTANYAAN-PERTANYAAN UNTUK JAWAPAN LISAN

- *1. **YB. Datuk Seri Panglima Yong Teck Lee [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI KEWANGAN:-**
- a) apakah tindakan diambil bagi menuntut Cukai Jualan Negeri dibawah *State Sales Tax Enactment* 1958 bagi sektor minyak dan gas; dan
 - b) berapakah jumlah cukai jualan yang dianggarkan diterima oleh kerajaan.
- *2. **YB. Datuk Seri Panglima Mohd Shafie Apdal [Senallang]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apa langkah yang diambil kerajaan negeri untuk mengatasi masalah kenaikan harga barangan keperluan yang amat membebankan rakyat.
- *3. **YB. Datuk Haji Gulamhaidar @ Yusof bin Khan Bahadar [Kawang]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, berapa ramaiakah pelajar di negeri Sabah yang mendapat bantuan BUDI, BAKTI dan berapakah bilangan penerima bantuan berkenaan dari daerah Papar.
- *4. **YB. Tuan Assaffal @ Samsul Kamal P. Alian [Tungku]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, bilakah projek BALB bagi Kg. Bakapit serta kampung-kampung lain seperti Tambisan, Simuning, Bangingod, Tulibas, Mundas dan lain-lain dilaksanakan.
- *5. **YB. Datuk Dr. Yusof @ Josree Yacob [Sindumin]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI III / MENTERI PEMBANGUNAN PERINDUSTRIAN**, kini setelah 3 bulan, apakah status pelaburan SOGDC berjumlah RM19.86 juta di SOGIP melalui perjanjian pelaburan bertarikh 29 Mac 2022, adakah telah mula dilaksanakan.
- *6. **YB. Dr. Daud bin Yusof [Bongawan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN:-**
- a) adakah pihak kementerian bercadang untuk meningkatkan pengeluaran padi di Sabah bagi mengurangkan kebergantungan daripada sumber import; dan

- b) berapa luaskah kawasan yang telah ditanam padi dan berapa metrik tan padi yang dikeluarkan di Sabah untuk satu hektar.
- *7. **YB. Tuan Justin Wong Yung Bin [Sri Tanjong]** bertanya kepada **KEMENTERIAN KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah perancangan Majlis Perbandaran Tawau (MPT) dalam usaha membantu mangsa-mangsa kebakaran di Kampung Kurnia Jaya setelah menerima peruntukan sebanyak RM10 juta daripada kerajaan negeri.
- *8. **YB. Datuk Ewon Benedick [Kadamaian]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, apakah rancangan khusus kerajaan bagi lapan (8) daerah di Sabah yang dimasukkan sebagai daerah termiskin di Malaysia.
- *9. **YB. Datuk Poon Ming Fung @ Frankie [Tanjong Papat]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, apakah usaha yang telah dilakukan untuk mempergiatkan sektor pelancongan di Sabah khususnya di Sandakan selepas pembukaan semula sempadan negara sejak 1 April 2022.
- *10. **YB. Datuk Anwar Ayuub @ Annuar Ayub [Liawan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, adakah perancangan kementerian untuk membina gelanggang futsal di setiap mukim di daerah Sabah khususnya di DUN N.41 Liawan.
- *11. **YB. Tuan Mohammad bin Mohamarin [Banggi]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah perancangan atau program kementerian untuk membantu pemain-pemain inovasi teknologi digital, keusahawanan dan inovasi pendidikan tempatan Sabah.
- *12. **YB. Tuan Assaffal @ Samsul Kamal P. Alian [Tungku]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, berapakah bilangan permohonan kebajikan dari kawasan DUN Tungku dan berapakah bilangan kelulusan serta pecahan jenis bantuan tersebut.
- *13. **YB. Dr. Daud bin Yusof [Bongawan]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, adakah Kerajaan Negeri Sabah bercadang untuk mengkaji semula kadar elaun yang diterima oleh imam kariah di Sabah. Sekiranya ada, berapakah tambahan yang sepatutnya diterima.

- *14. **YB. Datuk Dr. Yusof @ Josree Yacob [Sindumin]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, mengenai status pembinaan Pan Borneo Sabah: -
- a) apakah masalah yang dihadapi dan penyelesaian penyiapan lebuhraya ini; dan
 - b) apakah progress fizikal Pakej WP1 dan WP2 serta bilakah akan siap.
- *15. **YB. Datuk Rubin Balang [Kemabong]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN:-**
- a) apakah rancangan kerajaan untuk menggalakkan penanaman buah-buahan tempatan untuk mengeluarkan hasil buah yang berkualiti tinggi di negeri ini; dan
 - b) apakah jenis buah-buahan yang berpotensi di negeri ini untuk dipasarkan di peringkat nasional mahu pun global.
- *16. **YB. Tuan Tan Lee Fatt [Likas]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, nyatakan projek, peruntukan dan status terkini Projek Perumahan Rakyat (PPR) di seluruh Sabah.
- *17. **YB. Tuan Mokran Ingkat [Sungai Manila]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, apakah perancangan kementerian untuk meningkatkan pendapatan masyarakat di luar bandar dan adakah apa-apa program berkaitan yang telah dilaksanakan di daerah Sandakan.
- *18. **YB. Datuk Hj Raime Unggi [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR:-**
- a) apakah perancangan dan hala tuju kerajaan negeri dalam pembangunan pelancongan secara mampan (*sustainable*) selepas peralihan fasa pandemik COVID-19 ke fasa peralihan endemik; dan
 - b) sejauh manakah pertumbuhan sektor pelancongan semasa fasa endemik.
- *19. **YB. Datuk Hj Raime Unggi [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah usaha dan perancangan kerajaan bagi menangani masalah kekurangan khidmat doktor pakar khususnya hospital luar bandar seperti di Hospital Keningau.

- *20. **YB. Tuan Arunarnsin bin Taib [Gum-Gum]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, liputan jalur lebar sangat signifikan pada saat ini terutama untuk memberikan kemudahan pembelajaran secara *online* yang lebih baik kepada para pelajar-pelajar sekolah, di samping itu juga ini dapat membantu merapatkan jurang perbezaan teknologi dan komunikasi masyarakat. Kalau ada, mohon jelaskan secara terperinci nama kampung yang terlibat.
- *21. **YB. Datuk Seri Panglima Yong Teck Lee [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, apakah status terkini cadangan membuat *Likas Green Belt* di bawah jagaan Dewan Bandaraya Kota Kinabalu.
- *22. **YB. Tuan Alias bin Sani [Sekong]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah langkah dan tindakan proaktif yang dilakukan oleh kerajaan negeri bagi membantu rakyat Sabah daripada kesan langsung kenaikan harga barang.
- *23. **YB. Datuk Haji Gulamhaidar @ Yusof bin Khan Bahadar [Kawang]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, bilakah kerajaan melalui Majlis Ugama Islam Sabah (MUIS) / Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Sabah (JHEAINS) akan membina bangunan Mahkamah Syariah di Papar.
- *24. **YB. Tuan Tan Lee Fatt [Likas]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah status terkini kerja naik taraf dan pembaikan sistem pembentungan di Sabah terutamanya di kawasan Kota Kinabalu.
- *25. **YB. Datuk Suhaimi bin Haji Nasir [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI III / MENTERI PEMBANGUNAN PERINDUSTRIAN**, untuk mengatasi kekurangan bekalan minyak masak adakah kementerian bercadang mewujudkan lebih banyak kilang minyak masak agar Sabah menjadi pengeluar minyak masak negara sekaligus dapat menyediakan peluang pekerjaan kepada rakyat.
- *26. **YB. Datuk Poon Ming Fung @ Frankie [Tanjong Papat]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, adakah kerajaan mempunyai rancangan untuk mempertahankan doktor dan pakar yang berasal dari Sabah untuk berkhidmat di Sabah pada masa hadapan.
- *27. **YB. Datuk Abdul Ghani bin Mohamed Yassin [Nabawan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, apakah kerajaan bersedia untuk memberi suntikan kewangan lebih kepada Lembaga Kemajuan Tanah Negeri Sabah dalam membantu kerajaan menangani pembasmian kemiskinan.
- *28. **YB. Tuan Assaffal @ Samsul Kamal P. Alian [Tungku]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, berapakah

bilangan ketibaan pelancong ke Sabah selepas peralihan kepada fasa endemik Covid-19 serta pecahan mengikut negara asal pelancong tersebut.

- *29. **YB. Datuk Seri Panglima Dr. Mohd. Salleh Tun Said [Usukan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah rancangan dan program Kerajaan Negeri Sabah untuk mendorong golongan belia menjadi usahawan melalui bantuan modal atau pun latihan dalam memenuhi sasaran kerajaan untuk mewujudkan golongan belia usahawan yang berjaya.
- *30. **YB. Tuan Justin Wong Yung Bin [Sri Tanjong]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, berapakah jumlah aduan berkaitan kenaikan harga barang diterima oleh KPDNHEP sejak awal tahun ini dan apakah langkah-langkah yang telah atau sedang diambil untuk menambah baik penguatkuasaan kenaikan harga yang tidak munasabah.
- *31. **YB. Datuk Dr. Yusof @ Josree Yacob [Sindumin]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, adakah kerajaan bercadang meletakkan peruntukan dana di bawah Pejabat Daerah bagi membolehkan Pegawai Daerah menangani terus masalah berkaitan bencana alam dan kebakaran.
- *32. **YB. Datuk Suhaimi bin Haji Nasir [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN:-**
- a) adakah kementerian bercadang untuk melabuhkan lebih banyak tukun tiruan jenis konkrit di perairan Sandakan sebagai salah satu usaha menambah kawasan pembiakan ikan sekaligus memberi hasil kepada nelayan tempatan; dan
 - b) apakah usaha dan langkah diambil kementerian menangani kapal-kapal nelayan jenis pukat tunda yang menunda kurang dari 3 batu nautika dari pantai.
- *33. **YB. Datuk Awang Ahmad Sah bin Datuk Haji Sahari [Petagas]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, bilakah pembinaan Stadium Putatan akan dimulakan memandangkan peruntukan telah diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan sejak tahun 2019.
- *34. **YB. Datuk Abdul Ghani bin Mohamed Yassin [Nabawan]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, adakah pihak kerajaan mempunyai perancangan untuk menaik taraf daerah kecil Pagalungan kepada daerah penuh memandangkan daerah kecil tersebut berada di antara laluan sempadan utama diantara Sabah, Malaysia dan Kalimantan, Indonesia.

- *35. **YB. Dr. Daud bin Yusof [Bongawan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah status menaik taraf Klinik Kesihatan Bongawan.
- *36. **YB. Tuan Hiew Vun Zin [Karamunting]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah kriteria yang diambil serta status tindakan dalam usaha membaik pulih Pasar Karamunting yang menghadapi masalah struktur bangunan yang kini mengancam keselamatan para pengguna.
- *37. **YB. Tuan Azhar bin Datuk Haji Matussin [Darau]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah status perkhidmatan capaian satelit internet VSAT untuk komuniti luar bandar secara percuma dalam tempoh 2 bulan setelah ia dilancarkan kerana difahamkan setelah tamat tempoh, komuniti perlu melanggan sebanyak RM5 hingga RM10 untuk 1GB.
- *38. **YB. Datuk Suhaimi bin Haji Nasir [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI KEWANGAN**, adakah kerajaan negeri akan merangka pelan strategi menerusi Bajet 2023 ekoran kesan kadar inflasi negara walaupun tidak berada pada paras yang tinggi berbanding negara jiran.
- *39. **YB. Datuk Rubin Balang [Kemabong]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah kaedah atau pendekatan kerajaan untuk menangani bebanan rakyat apabila berlakunya kenaikan harga beberapa barangan keperluan utama di negeri seperti bahan keperluan pertanian, makanan dan bahan binaan yang meningkat naik secara mendadak.
- *40. **YB. Datuk Amisah Yassin [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah langkah kerajaan untuk menyelesaikan masalah kesesakan kereta dari Kundasang ke Pekan Ranau sejauh 15 km yang mengambil masa perjalanan dua jam pada masa cuti atau hujung minggu.
- *41. **YB. Tuan Hassan A Gani Pg. Amir [Sebatik]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, sejauh manakah usaha kerajaan negeri mengatasi isu penyeludupan barang kawalan dan bersubsidi keluar daripada Sabah, terutama sekali kawasan yang berhampiran sempadan negara jiran.

- *42. **YB. Datuk Ewon Benedick [Kadamaian]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, adakah kerajaan negeri bercadang menubuhkan Jawatankuasa Antara Parti di Dewan Undangan Negeri untuk menuntut hak-hak Sabah dalam Perjanjian Malaysia dan Perlembagaan Persekutuan serta mencari penyelesaian masalah rakyat terutamanya pendatang asing di Sabah.
- *43. **YB. Datuk Amisah Yassin [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah tindakan yang dilaksanakan oleh kerajaan untuk menyelesaikan masalah jalan rosak di sepanjang jalan Kota Kinabalu - Ranau, Ranau - Sandakan.
- *44. **YB. Datuk Abdul Ghani bin Mohamed Yassin [Nabawan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah tindakan pihak kementerian untuk menangani isu masalah air di daerah Nabawan khususnya di Pekan Nabawan dan kampung sekitarnya.
- *45. **YB. Tuan Alias bin Sani [Sekong]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah langkah untuk memperkasa sumber pendapatan nelayan di DUN Sekong termasuk juga nelayan di negeri Sabah.
- *46. **YB. Datuk Hj Raime Unggi [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah perancangan kerajaan untuk menangani penurunan harga komoditi terutamanya harga getah dan buah-buahan seperti pisang berbanding harga kelapa sawit yang melonjak naik pada masa kini.
- *47. **YB. Tuan Tan Lee Fatt [Likas]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah rancangan jangka pendek dan jangka panjang kementerian dalam mengurangkan kesesakan lalu lintas di kawasan bandar seperti Kota Kinabalu, Sandakan dan Tawau.
- *48. **YB. Datuk Ignatius Dorell Leiking [Moyog]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, pendirian kerajaan negeri adakah Jabatan Pendaftaran Negara mempunyai hak untuk menyatakan agama pada Sijil Lahir anak selain daripada yang dipohon oleh ibu bapa kepada anak tersebut hasil perkahwinan mereka yang dilangsungkan dan didaftarkan di Mahkamah Anak Negeri Sabah.
- *49. **YB. Tuan Alias bin Sani [Sekong]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, apakah langkah pihak kerajaan dalamewartakan kampung-kampung yang ada di dalam

kawasan DUN Sekong.

- *50. **YB. Datuk Anwar Ayuub @ Annuar Ayub [Liawan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah tindakan yang telah atau akan diambil untuk menambah baik sistem perparitan jalan (longkang Monsun) yang kerap kali melimpah setiap kali hujan.
- *51. **YB. Datuk Awang Ahmad Sah bin Datuk Haji Sahari [Petagas]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, kenapakah tiada tindakan daripada pihak kerajaan terhadap perkampungan setinggan yang semakin membesar di persekitaran Teluk Dumpil.
- *52. **YB. Tuan Mohammad bin Mohamarin [Banggi]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah tindakan kementerian dalam membantu memperbaiki kemudahan asrama desa seperti air, elektrik dan kemudahan lain dan adakah kementerian ada perancangan mengkaji keperluan bagi menambahkan lagi bilangan asrama desa agar masalah keciciran pendidikan dan masalah kehadiran pelajar ke sekolah dapat diminimakan.
- *53. **YB. Datuk Awang Ahmad Sah bin Datuk Haji Sahari [Petagas]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, adakah perancangan kerajaan untuk membina Balai Polis Putatan yang baharu dan lebih kondusif.
- *54. **YB. Datuk Wong Hong Jun [Tanjung Aru]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah tindakan kerajaan untuk menyelesaikan masalah longgokan sampah sarap yang semakin teruk di Pulau Gaya.
- *55. **YB. Puan Jannie Lasimbang [Kapayan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah rancangan dalam masa terdekat untuk penyelenggaraan, pembaikan dan penaiktarafan pembentungan di kawasan DUN Kapayan dan Penampang.
- *56. **YB. Tuan Mohd Arsad bin Bistari [Tempasuk]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, bagaimanakah pihak kementerian boleh membantu untuk menaik tarafkan kawasan-kawasan pendakian (*hiking*) di DUN Tempasuk yang mana kawasan-kawasan ini mempunyai potensi

untuk dijadikan sebagai salah satu kawasan tarikan pelancongan di daerah Kota Belud bagi golongan pendaki bukit yang meminati aktiviti ini.

- *57. **YB. Tuan Arunarnsin bin Taib [Gum-Gum]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, nyatakan usaha terkini daripada pihak kementerian dalam membasmi kemiskinan khususnya di kawasan luar bandar dan adakah kerajaan bercadang mewujudkan Inkubator Produk Khas dari usahawan-usahawan wanita di kawasan luar bandar. Jika ada, minta dikemukakan perancangan tersebut.
- *58. **YB. Tuan Hiew Vun Zin [Karamunting]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, apakah usaha kerajaan untuk membantu sektor pelancongan di Sandakan bagi merancakkan semula industri pelancongan Sabah apabila berapa laluan penerbangan terus antarabangsa telah dilaksana.
- *59. **YB. Datuk Dr. Haji Jaujan bin Haji Sambakong [Sulabayan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, apakah pelan perancangan jangka masa pendek dan panjang berhubung langkah-langkah holistik kerajaan untuk memastikan pembangunan bagi lapan (8) daerah termiskin di negeri Sabah.
- *60. **YB. Datuk Juil Nuatim [Limbahau]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, kekurangan jentera penuai dan kurang memberikan tumpuan terhadap penyelenggaraan jentera oleh agensi Kerajaan Negeri menyebabkan pengusaha sawah padi di kawasan Limbahau mengalami kerugian dan punca hasil padi berkurangan. Apakah kerajaan bersedia membantu dalam penyediaan jentera di kawasan sawah padi di kawasan Limbahau.
- *61. **YB. Tuan Mokran Inggat [Sungai Manila]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah perancangan kerajaan untuk memastikan bekalan minyak sawit untuk kegunaan tempatan mencukupi dan tidak berlaku peningkatan harga yang membebankan pengguna.
- *62. **YB. Datuk Dr. Haji Jaujan bin Haji Sambakong [Sulabayan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah pendirian pihak kementerian dalam mengiktiraf kepakaran teknikal kakitangan Kementerian Kerja Raya Sabah bagi membolehkan peruntukan dapat disalurkan secara terus dan diuruskan sendiri oleh Kementerian Kerja Raya Sabah.

- *63. **YB. Puan Jannie Lasimbang [Kapayan]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah langkah-langkah untuk membantu pelajar luar bandar yang mendapat bantuan RM150 dalam bentuk *e-wallet* tetapi tidak dapat keluar untuk membeli di premis yang menerima *e-payment*.
- *64. **YB. Puan Norazlinah Arif [Kunak]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah status penyediaan saluran paip bekalan air di kampung-kampung seperti Kg. Kunak Kabog, Ulu Madai, Sri Bahagia, Panggi dan Sapang.
- *65. **YB. Puan Rina binti Haji Jainal [Kukusan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah perkembangan terbaharu kerajaan negeri dalam melakukan kerja baik pulih dan naik taraf Jalan Utara Baharu, Tawau yang semakin rosak serta membahayakan ribuan pengguna jalan raya khususnya penunggang motosikal.
- *66. **YB. Datuk Poon Ming Fung @ Frankie [Tanjong Papat]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, adakah kerajaan mempunyai rancangan untuk mewujudkan kursus ijazah / lepasan ijazah baharu untuk menarik pelajar ke kampus UMS Sandakan bagi membantu meningkatkan populasi Sandakan dan seterusnya aktiviti ekonomi Sandakan.
- *67. **YB. Tuan Phoong Jin Zhe [Luyang]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA:-**
- a) nyatakan perancangan jangka pendek, sederhana dan panjang untuk memastikan bekalan air khususnya di Kota Kinabalu mencukupi dan mengurangkan masalah gangguan air di Kota Kinabalu; dan
 - b) berapakah kes gangguan bekalan air dari Januari hingga Jun 2022 yang diterima oleh Jabatan Air Sabah.
- *68. **YB. Datuk Anwar Ayuub @ Annuar Ayub [Liawan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, berapakah buah rumah yang daif yang telah dibaiki oleh kerajaan negeri dan apakah kedudukan terkini pelaksanaannya. Mohon dihuraikan mengikut DUN untuk tahun 2020, 2021 dan 2022.
- *69. **YB. Tuan Mokran Inggat [Sungai Manila]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah

perancangan kerajaan untuk meningkatkan pendapatan PBT untuk membolehkan PBT ini memberikan perkhidmatan dan kemudahan yang lebih baik, khususnya Sandakan yang dicadang untuk dinaikkan taraf menjadi bandaraya.

- *70. **YB. Tuan Sarifuddin bin Hata [Merotai]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah status pembinaan menara Telco di kawasan DUN Merotai khususnya di beberapa buah kampung seperti Kampung Simpang 3, Kampung Tanah Merah, Kampung Kijang, Kampung Durian, Kampung Langsung, Kampung Iban, Kampung Menggaris dan Kampung Kuala Merotai.
- *71. **YB. Datuk Juil Nuatim [Limbahau]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, adakah kerajaan bercadang untuk setiap DUN mempunyai satu (1) kompleks sukan. Apakah kriteria yang diguna pakai untuk meluluskan permohonan dalam pembinaan kompleks sukan di kawasan N.27 Limbahau.
- *72. **YB. Tuan Chong Chen Bin [Tanjong Kapor]** bertanya kepada **KETUA MENTERI:-**
- a) adakah benar bahawa Jabatan Imigresen Malaysia Sabah (JIMS) telah mulakan pendataan pekerja asing yang berdokumen dan tidak berdokumen di Sabah sejak tahun 2020; dan
 - b) jika ya, sila nyatakan jumlahnya.
- *73. **YB. Puan Norazlinah Arif [Kunak]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah status Kompleks Sukan daerah Kunak yang telah pun diluluskan pada tahun 2019 dan bilakah ianya akan dilaksanakan.
- *74. **YB. Dr. Aliakbar Gulasan (ADUN Dilantik)** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, adakah kerajaan negeri melalui JHEAINS berhasrat membuka atau menambah kelas aliran tahfiz di SMAN Toh Puan Hajah Rahmah selain SMAN Kunak di Pantai Timur memandangkan permintaan banyak daripada ibu bapa dan pelajar untuk memasuki kelas aliran ini seawal sekolah menengah.
- *75. **YB. Datuk Juil Nuatim [Limbahau]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA:-**
- a) apakah status pembinaan Pan Borneo di kawasan N.27 Limbahau; dan
 - b) adakah kerajaan bersedia mengkaji semula laluan Pan Borneo yang

membawa kesukaran dan membahayakan penduduk Limbahau serta menyebabkan banjir berlaku.

- *76. **YB. Tuan Mohammad bin Mohamarin [Banggi]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apa perancangan dan tindakan kerajaan bagi memastikan Program K9 di Sabah dapat dilaksanakan sebaiknya dan memberikan impak terbaik kepada pendidikan pelajar-pelajar dengan mengambil kira kemudahan dan pembinaan bangunan di sekolah-sekolah terlibat termasuk di SK. Sabur, Pulau Banggi.
- *77. **YB. Tuan Mohd Arsad bin Bistari [Tempasuk]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah inisiatif pihak kementerian untuk menjadikan sebahagian kawasan asal penanaman padi yang tidak diusahakan seperti di Kedalai, DUN Tempasuk, diusahakan sebagai kawasan ternakan ikan air tawar seterusnya menjadikannya sebagai satu kawasan pengeluaran utama bekalan ikan air tawar di Negeri Sabah.
- *78. **YB. Tuan Sarifuddin bin Hata [Merotai]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah status permohonan peruntukan sebanyak RM265 juta daripada Kerajaan Persekutuan untuk membaiki pulih jalan-jalan berlubang di Sabah.
- *79. **YB. Tuan Arunarnsin bin Taib [Gum-Gum]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, adakah kerajaan mempunyai perancangan untuk mengadakan pengangkutan awam diseluruh daerah Sandakan, terutamanya di kawasan-kawasan pendalaman yang masih belum mempunyai kemudahan pengangkutan awam dari Kampung Dandulit, Kampung Kuala Gum-Gum, Kampung Banting, Kampung Sungai Beruang ke bandar Sandakan. Jika ada, minta dikemukakan perancangan tersebut.
- *80. **YB. Dr. Aliakbar Gulasan (ADUN Dilantik)** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah kerajaan bercadang untuk berunding dengan Kerajaan Persekutuan supaya sebahagian sekolah boleh digunakan sebagai kelas untuk sekolah agama negeri atau apa-apa kelas agama untuk rakyat.
- *81. **YB. Tuan Chong Chen Bin [Tanjong Kapor]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, nyatakan adakah Kerajaan Negeri Sabah akan meneruskan tuntutan terhadap Kerajaan Persekutuan tentang duti setem yang dikenakan ke atas instrumen pemindahan, caj dan menyewakan tanah di bawah Ordinan Tanah Sabah seperti yang telah dilakukan oleh Kerajaan Warisan Plus.

- *82. **YB. Puan Rina binti Haji Jainal [Kukusan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah kekangan yang dialami kementerian dalam memastikan setiap program pembangunan belia di Sabah sampai kepada golongan sasaran.
- *83. **YB. Tuan Sarifuddin Bin Hata [Merotai]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah Sabah terlibat secara langsung dalam Dasar Agromakanan Negara (DAN 2021 - 2030) dan apakah perincian keterlibatan Negeri Sabah.
- *84. **YB. Tuan Hiew Yun Zin [Karamunting]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah usaha konkrit dari kerajaan dalam mengatasi masalah lalang yang sering tidak dipotong dan masalah sampah sarap jalanan merata-merata sehingga menyebabkan masalah parit tersumbat.
- *85. **YB. Tuan Calvin Chong Ket Kiun [Elopura]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, bilakah anggaran projek menaiktaraf sistem agihan utama termasuk pembinaan 3 buah tangki simpanan utama Sandakan akan dilaksanakan ekoran Sandakan sering mengalami gangguan bekalan air serta tekanan air yang rendah.
- *86. **YB. Puan Norazlinah Arif [Kunak]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, adakah peruntukan yang diturunkan buat daerah Kunak untuk projek bekalan air alternatif luar bandar.
- *87. **YB. Puan Jannie Lasimbang [Kapayan]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, Pentaksiran Tingkatan 3 (PT3) dimansuhkan mulai tahun 2022 dan KPM memperkenalkan pendekatan baru pentafsiran formatif dan sumatif. Adakah kajian dan apakah hasil kajian tersebut yang telah dibuat di Sabah berikutan pemansuhan PT3.
- *88. **YB. Dr. Aliakbar Gulasan (ADUN Dilantik)** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, adakah kerajaan bercadang untuk menubuhkan Majlis Perancangan Pendidikan Negeri Sabah yang boleh menjadi penasihat kepada kerajaan bagi memperkasa pendidikan di Sabah.
- *89. **YB. Tuan Chong Chen Bin [Tanjong Kapor]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, nyatakan berapakah jumlah PATI yang telah dihantar pulang oleh kerajaan sejak 2021 hingga tahun ini.

- *90. **YB. Tuan Calvin Chong Ket Kiun [Elopura]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, kenapa kadar sewa gerai-gerai di PPR Taman Mesra sangat tinggi sedangkan kemudahan asas untuk peniaga dan pengunjung tidak disediakan seperti tandas, bumbung atau tapak yang selesa, bekalan elektrik dan air. Apakah sebab pihak CDO yang bertanggungjawab ke atas pengurusan gerai tersebut dan bukan MPS.

* Pertanyaan-pertanyaan yang tidak sempat dijawab secara lisan akan dijawab secara bertulis.
